

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:

XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS

TIPOLOXIA:

NECRÓPOLE ROMANA

CLAVE PLANO:

O-2-3

Nº FICHA:

X_008

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:

Xacemento de San Vicente

PARROQUIA:

TRASEIREXA

NÚCLEO:

LOCALIZACIÓN:

Traseirexa

ADSCRICIÓN:

Romana

COORDENADAS:

UTM: 637084; 4642575

CODIGO XACEMENTO:

GA32091004

DESCRICIÓN:

A este xacemento accédese tomando un desvío da estrada Verín-Bragança. Pasado o km 9, a 100 m. deste vial, atópase a Finca de S. Vicente, a uns 800 m. ao W do pobo de Traseirexa, nunha lombeira emprazada nun entorno de labradío, poula e piñeiros. É un xacemento bastante alterado que deu a luz unha sepultura romana, restos de tégalas e ósos. A orientación da sepultura é E-W, e posúe forma trapezoidal. Os seus laterais están conformados por tres laxas de pizarra montadas unha sobre outra. Os pés e da cabeceira péchanse con cadansúa laxa. O fondo é un piso de pedras miúdas de pizarra cun mantiño produto da descomposición orgánica. Para apoiar a cabeza dispúxose unha pequena loseta. O xacemento emprázase a 680-685 m.s.n.m.

CATEGORÍA:

INCLuíDO NO CATÁLOGO

ÁMBITO:

LOCAL

NIVEL PROTECCIÓN:

II-1; II-2

ESTADO CONSERVACIÓN:

MALO

PROPIETARIO:

PRIVADA

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO ARQUEOLÓXICO

OBSERVACIÓN:

O xacemento atópase inserido nun contorno ben diferenciado; na marxe N e E prima o monte baixo inculto, mentras que o lugar no que foron localizadas as sepulturas está dedicado a terra de labor activa.

- Coordenadas xeográficas: 7° 20' 48"; 41° 55' 20"

Bibliografía: Isabel González Vázquez, Nieves Amado Rolán e Cristina Varela Barrios (1991).

ELEMENTOS A PROTEXER

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

XUNTA DE GALICIA

Aprobado definitivamente por Oros de Conselloira de Política Territorial, Obras Públicas e Transportes

de data

16 DEC. 2008

O xefe do servizo de Planificación Urbanística

Pedro Paulo Gómez Rielo

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do Plan Xeral de Ordenación Municipal de VILARDEVÓS aprobado polo Pleno da Corporación na sesión celebrada o día **31 JUL. 2008**

O/A SECRETARÍA

Consultora Galega s.l.

F RES
X_008

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:

XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS**F 01**

TIPOLOXIA:

ASENTAMENTO FORTIFICADO

CLAVE PLANO:

O-2-7

Nº FICHA:

X_009**PLANO**

DENOMINACIÓN:

Xacemento de Vilardevós

PARROQUIA:

VILARDEVÓS

NÚCLEO:

Vilardevós

LOCALIZACIÓN:

Vilardevós

ADSCRICIÓN:

Moderna

COORDENADAS:

UTM: 639987; 4641108

CÓDIGO XACEMENTO:

GA32091005

DESCRICIÓN:

Xacemento destruído situado no pobo do mesmo nome. Emprázase nunha penicheira, nun entorno de labradío, e foi totalmente destruído. No século XVII este lugar acolleu un asentamento fortificado, tal e como testemuñan as crónicas que se citan. No núcleo aínda son visibles distintos elementos arquitectónicos (nomeadamente falsos arcos conoplaes) e epigráficos que testemuñan a ocupación cronotipolóxica que se sinala. O xacemento emprázase a 744 m.s.n.m.

CATEGORÍA:

INCLuíDO NO CATÁLOGO

ÁMBITO:

LOCAL

NIVEL PROTECCIÓN:

III

ESTADO CONSERVACIÓN:

MOI MALO

PROPIETARIO:

MIXTA

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO ARQUEOLÓXICO

OBSERVACIÓNS:

"En 1664, a 18 de outubro, con dous terços de infantaría e sescentos homes de cavallería marchou o conde Don João sobre Villar de Voz, poboación rica, grande e fortificada e máis enriquecida aínda por se depositaren nela os provimentos de moitos lugares abertos..."
O xacemento atópase inserido nun contorno totalmente urbanizado.

- Coordenadas xeográficas: 7° 18' 43"; 41° 54' 31"

Bibliografía: Isabel González Vázquez, Nieves Amado Rolán e Cristina Varela Barrios (1991).

ELEMENTOS A PROTEXER

MELLORAS NECESARIAS:

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do Plan Xeral de Ordenación Municipal de VILARDEVÓS aprobado provisionalmente polo Pleno da Corporación na sesión celebrada o día **31 JUL 2008**

O/A SECRETARIO/A

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

OBRAS PERMITIDAS:

As derivadas do nivel de protección

de data

16 DEC. 2008

O xefe do servizo de Planificación Urbanística

Pedro Paulo Gómez Riolo
Pedro Paulo Gómez Riolo

Consultora Galega s.l.**F RES
X_009**

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:

XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS

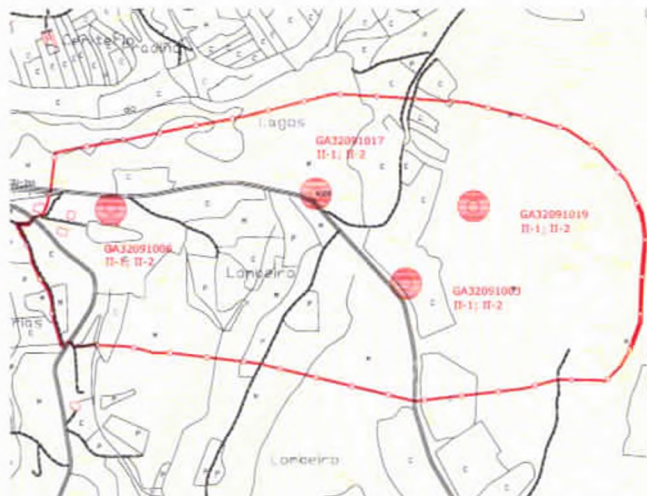
TIPOLOXIA:

MÁMOA

CLAVE PLANO:

O-2-8

Nº FICHA:

X_010**F 01****PLANO**

DENOMINACIÓN:

Necrópole do Val dos Mozos

PARROQUIA:

VILARDEVÓS

NÚCLEO:

LOCALIZACIÓN:

Val dos Mozos; A Vereá

ADSCRICIÓN:

Neolítico

COORDENADAS:

UTM: 645115; 4641825

CODIGO XACEMENTO:

GA32091006

DESCRICIÓN:

Na estrada de Verín a Bragança, entre o km 8 do km 17 e o km 2 do km 21 atópase este xacemento. Nun entorno de outeiros con cumios aplanados, rodeados de monte baixo, atópase este campo de mámoas constituídas por un total de 9 túmulos, 4 deles destruídos polas obras da estrada.

O xacemento emprázase a 900-910 m.s.n.m.

Este campo de mámoas fora catalogada até agora no Inventario da Xunta de Galicia co nome de Penas Libres.

CATEGORIA:

INCLUIDO NO CATÁLOGO

AMBITO:

GALEGO

NIVEL PROTECCIÓN:

II-1; II-2

ESTADO CONSERVACIÓN:

MALO

PROPIETARIO:

PRIVADA

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO ARQUEOLÓXICO

OBSERVACIÓNS:

O xacemento atópase inserido nun contorno de monte baixo inculto, con feiras de pequenas árbores de repoboación (piñeiros) plantadas recentemente na aba do monte e algunha especie autóctona (castiñeiro) na chan.

- Coordenadas xeográficas: 7° 15' 0,8"; 41° 54' 51"

Bibliografía: Isabel González Vázquez, Nieves Amado Rolán e Cristina Varela Barrios (1991).

ELEMENTOS A PROTEXER

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

OBRAS PERMITIDAS:

As derivadas do nivel de protección

Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira de
Política Territorial, Obras Públicas e Transportes

de data

16 DEC. 2008

O xefe do servizo de Planificación Urbanística

Pedro Paulo Gómez Rielo

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do Plan Xeral de Ordenación Municipal de VILARDEVÓS, aprobado provisionalmente polo Pleno da Corporación na sesión celebrada o día **31 JUL 2008**

O/A SECRETARIO/A

Consultora Galega s.l.**F RES
X_010**

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:

XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS

TIPOLOXIA:

CASTRO

CLAVE PLANO:

O-2-7

Nº FICHA:

X_011**F 01****PLANO**

DENOMINACIÓN:

Castro de Florderrei Vello

PARROQUIA:

ARZÁDEGOS

NÚCLEO:

LOCALIZACIÓN:

Florderrei Vello

ADSCRICIÓN:

Castrexo

COORDENADAS:

UTM: 640436; 4637650

CODIGO XACEMENTO:

GA32091007

DESCRICIÓN:

Para chegar a este xacemento debemos coller a estrada que vai de Florderrei a Pedrosa. A 400 m. ao NE de Florderrei, na parte alta da aldea, nun contorno de labradío, cereal e monte baixo, atopamos un outeiro no que, hoxe, se erixe a capela da Nosa Sra das Portas Abertas.

Trátase dun castro romanizado constituído por un único recinto defendido por unha muralla que aínda se conserva nalgúns tramos. A lonxitude do parapeto é de 4 m. no lado norte, 10 m. no sur, 14 m. no leste e 15 m. no oeste. O eixo norte-sur ten unha lonxitude de 88 m. e o leste-oeste 74 m.

Aquí atopáronse dúas lápidas funerarias romanas, un fragmento dun muíño circular e un falo de pedra. Así mesmo achouse a cabeza dun verraco -hoxe desaparecida- que foi colocado nun cruce de camiños. Xunto a ela anacos de cerámica negra de tosca factura, carbonosa na médula e agrisallada na superficie. Non se atoparon restos de cerámica romana.

No contorno descubríronse restos dunha antiga fortificación romana, así como dúas (2) ara, unha delas depositada na Capela de San Roque e a outra desaparecida. Segundo diversos testemuños orais recollidos na zona o xornalista Francisco Xabier Vaz Guerrero cedeu a José A. Núñez de las Cuevas (veciño da Cidadella) distintos morteiros de pedra atopados no contorno do castro. Vaz Guerrero conservaría aínda outras pezas procedentes do castro. Dentro da capela atópase unha pia de auga bendita sustentada nun fragmento de columna romana -coa súa basa- á que lle foron aplicadas distintas capas de pintura.

O xacemento emprázase a 940 m.s.n.m.

CATEGORÍA:

INCLuíDO NO CATÁLOGO

AMBITO:

GALEGO

NIVEL PROTECCIÓN:

II-1; II-2

ESTADO CONSERVACIÓN:

MALO

PROPIETARIO:

COMUNAL

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO ARQUEOLÓXICO

OBSERVACIÓN:

Os veciños do lugar asocian ao Castro de Florderrei Vello distintas lendas, entre elas aquela que fala dunha procesión de formigas que chegan ata alí para morrer, un argumento asociado á presenza de xacementos romanos ou romanizados coma é o caso.

O xacemento atópase inserido nun contorno de monte baixo inculto (carrasco, toxo e xesta).

- Coordenadas xeográficas: 7° 18' 27"; 41° 52' 39"

Bibliografía: Isabel González Vázquez, Nieves Amado Rolán e Cristina Varela Barrios (1991).

ELEMENTOS A PROTEXER

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

OBRAS PERMITIDAS:

As derivadas do nivel de protección

O xefe do servizo de Planificación Urbanística

Consultora Galega s.l.**Pedro Paulo Gómez Rielo**

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do Plan Xeral de Ordenación Municipal de VILARDEVÓS aprobado polo Pleno da Corporación na sesión celebrada o día **31 JUL 2008**

O/A SECRETARIO/A

F RES X_011

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:

XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS

TIPOLOXIA:

ASENTAMENTO ROMANO

CLAVE PLANO:

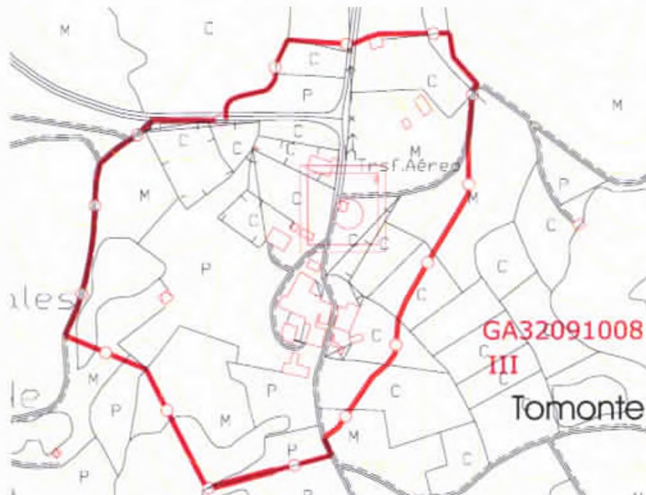
O-2-9

Nº FICHA:

X_012

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:

Xacemento de Tomonte

PARROQUIA:

SOUTOCHAO

NÚCLEO:

Tomonte

LOCALIZACIÓN:

Aldea de Tomonte

ADSCRICIÓN:

Romana

COORDENADAS:

UTM: 648626; 4638914

CODIGO XACEMENTO:

GA32091008

DESCRICIÓN:

Este asentamento romano localízase no pobo de Tomonte, nunha chaira de entorno urbanizado. Aquí foron atopados dous bucráneos, hoxe empotrados na parede dunha fonte pública, así coma restos de ladrillos romanos perto da fonte, nunha construción en ruínas situada perto da Cidadella. O bucráneos que conforman a fonte da aldea, así como o muro no que aparecen embutidos, gozan de Protección Integral, ao igual que os demais achados arqueolóxicos do concello. O xacemento emprázase a 750 m.s.n.m.

CATEGORÍA:

INCLuíDO NO CATÁLOGO

AMBITO:

LOCAL

NIVEL PROTECCIÓN:

III

ESTADO CONSERVACIÓN:

MOI MALO

PROPIETARIO:

PRIVADA

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO ARQUEOLÓXICO

OBSERVACIÓNS:

O xacemento atópase inserido nun contorno totalmente urbanizado e terras de labor.

- Coordenadas xeográficas: 7° 12' 31"; 41° 53' 14"

Bibliografía: Isabel González Vázquez, Nieves Amado Rolán e Cristina Varela Barrios (1991).

ELEMENTOS A PROTEXER

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

OBRAS PERMITIDAS:

As derivadas do nivel de protección

Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira de Política Territorial, Obras Públicas e Transportes

de data

16 DEC. 2008

O xefe do servizo de Planificación Urbanística

Consultora Galega s.l.

Pedro Paulo Gómez Rielo

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do Plan Xeral de Ordenación Municipal de VILARDEVÓS, aprobado

polo Pleno da Corporación na sesión celebrada o día **31 JUL. 2008**

O/A SECRETARIO/A

F RES
X_012

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:

XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS

TIPOLOXIA:

CASTRO

CLAVE PLANO:

O-2-9

Nº FICHA:

X_013**F 01****PLANO**

DENOMINACIÓN:

A Cidadella / O Castelo

PARROQUIA:

SOUTOCHAO

NÚCLEO:

LOCALIZACIÓN:

A Cidadella

ADSCRICION:

Castrexo

COORDENADAS:

UTM: 648242; 4638675

CODIGO XACEMENTO:

GA32091009

DESCRICIÓN:

Na estrada Verín-Bragança, antes de chegar a Tomonte, debemos coller unha pista a man dereita que nos leva directamente ao lugar da Cidadella. O xacemento, pouco alterado, atópase nunha finca privada onde hai dúas construcións. Aquí foron localizados restos de edificacións, anacos de cerámica común e fibelas de metal procedentes de monturas.

Segundo algunhas testemuñas orais, o titular da vivenda que se atopa dentro da zona de respecto do xacemento atopou no contorno da súa vivenda: un lagar de pedra romano; escouras de fundición; dúas (2) columnas graníticas de planta cilíndrica duns 25 cm de diámetro aprox e complementados con basa e, posiblemente, con capitel; abondosos restos de téguila; un lenzo murario defensivo labrado en cachotería.

Trátase dun castro romanizado, habitado tamén en época medieval.

O xacemento emprázase a 746 m.s.n.m.

CATEGORIA:

INCLUÍDO NO CATÁLOGO

AMBITO:

GALEGO

NIVEL PROTECCIÓN:

II-1; II-2

ESTADO CONSERVACIÓN:

MALO

PROPIETARIO:

PRIVADA

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO ARQUEOLÓXICO

OBSERVACIÓN:

O xacemento atópase inserido nun contorno de monte baixo inculto (carrasco, toxo e xesta).

O titular da vivenda que se atopa dentro do contorno de protección deste castro romanizado é o sr. José Antonio Núñez de las Cuevas, que aínda vive no lugar. O titular realizou distintas plantacións de videira e froiteiras no sector SE, o que significou o movemento de grandes cantidades de terra sen control arqueolóxico ningún nun espazo de grande fertilidade arqueolóxica.

- Coordenadas xeográficas: 7° 12' 48" N 10° 30' 30" W

Bibliografía: Isabel González Vázquez, Nieves Amado Rolán e Cristina Varela Barrios (1991).

ELEMENTOS A PROTEXER

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

OBRAS PERMITIDAS:

As derivadas do nivel de protección

XUNTA DE GALICIA
Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira de
Política Territorial, Obras Públicas e Transportes
de data **16 DEC. 2008**

O xefe do servizo de Planificación Urbanística

Paulo Gómez Rielo

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento toma parte do Plan Xeral de Ordenación municipal de VILARDEVÓS aprobado por o Pleno da Corporación na sesión celebrada o día **31 JUL. 2008**

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:

XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS

TIPOLOXIA:

EXPLOTACIÓN MINEIRA

CLAVE PLANO:

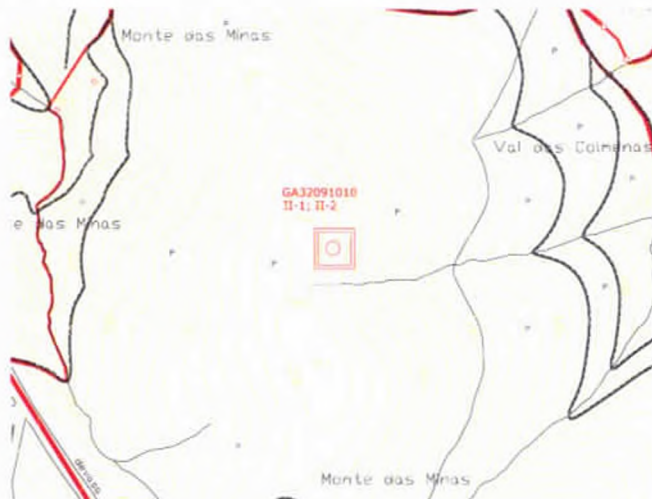
O-2-10

Nº FICHA:

X_014

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:

Xacemento do Outeiro

PARROQUIA:

VILAR DE CERVOS

NÚCLEO:

LOCALIZACIÓN:

Vilar de Cervos

ADSCRICIÓN:

Romana

COORDENADAS:

UTM: 633931; 4637160

CODIGO XACEMENTO:

GA32091010

DESCRICIÓN:

O xacemento consiste nunhas antigas minas de estaño con galerías e filóns de trinchera. Os veciños aseguran que xa foran explotadas polos romanos, documentándose algúns restos. A maiores o outeiro do xacemento recibe o nome de "A Garita", o que sen dúbida fai referencia á existencia dun elemento arquitectónico dedicado á observación e vixilancia militar, sen dúbida datable nos séculos XVII-XVIII, coincidindo coas guerras de fronteira entre os reinos de España e Portugal.

O xacemento emprázase a 650-700 m.s.n.m.

CATEGORIA:

INCLuíDO NO CATÁLOGO

AMBITO:

LOCAL

NIVEL PROTECCIÓN:

II-1; II-2

ESTADO CONSERVACIÓN:

POUCO ALTERADO

PROPIETARIO:

PRIVADA

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO ARQUEOLÓXICO

OBSERVACIÓNS:

O xacemento atópase inserido nun contorno de monte baixo inculto (carrasco, toxo e xesta).

- Coordenadas xeográficas: 7° 23' 9,9"; 41° 52' 27"

Bibliografía: Isabel González Vázquez, Nieves Amado Rolán e Cristina Varela Barrios (1991).

ELEMENTOS A PROTEXER

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

OBRAS PERMITIDAS:

As derivadas do nivel de protección

Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira de
Política Territorial, Obras Públicas e Transportes

de data 16 DEC. 2008

O xefe do servizo de Planificación Urbanística

Consultora Galega s.l.

Pedro Paulo Gómez Rielo

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do Plan Xeral de Ordenación Municipal de VILARDEVÓS aprobado polo Pleno da Corporación na sesión celebrada o día 31 JUL 2008

O/A SECRETARIO/A

F RES
X_014

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:

XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS

TIPOLOXIA:

NECRÓPOLE MEDIEVAL

CLAVE PLANO:

O-2-11

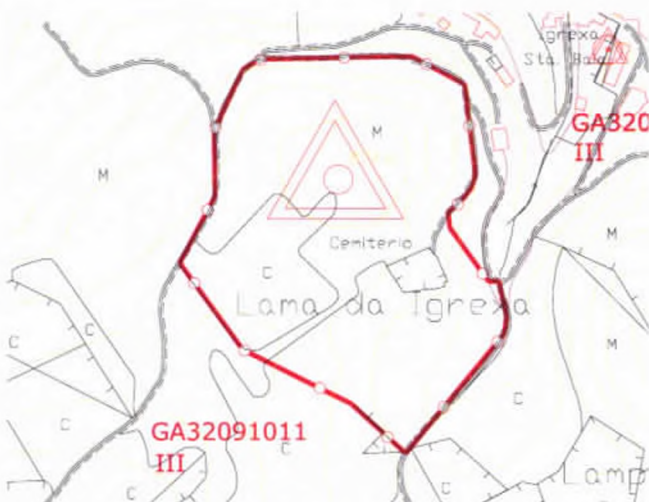
Nº FICHA:

X_015

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:

Xacemento de Arzádegos

PARROQUIA:

ARZÁDEGOS

NÚCLEO:

Arzádegos

LOCALIZACIÓN:

Arzádegos Lama da Igrexa

ADSCRICION:

Medieval

COORDENADAS:

UTM: 639283; 4635656

CODIGO XACEMENTO:

GA32091011

DESCRICIÓN:

Probable necrópole medieval emprazada nun outeiro situada perto da igrexa parroquial coñecido co nome de Lama da Igrexa. Neste mesmo lugar construíuse o cemiterio parroquial, de propiedade eclesiástica. Aquí atopouse un sartego antropomorfo labrado en granito que posúe unha tampa decorada, hoxe no adro da igrexa parroquial. O xacemento emprázase a 862 m.s.n.m.

CATEGORIA:

INCLUIDO NO CATÁLOGO

AMBITO:

LOCAL

NIVEL PROTECCIÓN:

III

ESTADO CONSERVACIÓN:

POUCO ALTERADO

PROPIETARIO:

PARROQUIAL

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO ARQUEOLÓXICO

OBSERVACIÓNS:

O xacemento atópase inserido nun contorno de monte baixo inculto con algunhas árbores autóctonas e ornamentais nas proximidades do cemiterio.

- Coordenadas xeográficas: 7° 19' 19"; 41° 51' 35"

Bibliografía: Isabel González Vázquez, Nieves Amado Rolán e Cristina Varela Barrios (1991).

ELEMENTOS A PROTEXER

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

OBRAS PERMITIDAS:

As derivadas do nivel de protección

Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira de Política Territorial, Obras Públicas e Transportes

de data 16 DEC. 2008

O xefe do servizo de Planificación Urbanística

Pedro Paulo Gómez Rielo

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do Plan Xeral de Ordenación Municipal de VILARDEVÓS, aprobado polo Pleno da Corporación na sesión celebrada o día 31 JUL. 2008

O/A SECRETARIO/A

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:

XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS

TIPOLOXIA:

EPÍGRAFE

CLAVE PLANO:

O-2-10

Nº FICHA:

X_016

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:

Xacemento de Enxames

PARROQUIA:

ENXAMES

NÚCLEO:

LOCALIZACIÓN:

Val de Castiñeiros

ADSCRICIÓN:

Castrexo

COORDENADAS:

UTM: 638061; 4637218

CODIGO XACEMENTO:

GA32091012

DESCRICIÓN:

Xacemento situado a 700 m. de altura ao que se accede a través da pista de Vilarello. Unha vez transitados 1,5 km, no lugar coñecido como Val de Castiñeiros, atopamos o xacemento nunha touza de carballos situada a man dereita. Trátase dunha grande rocha natural de granito de forma alongada, situada á beira dunha depresión de terreo na súa parte norte. Aquí atopamos unha inscrición de grandes caracteres que di:

S.T.P

RO|| W|| IÑ. COMO./

o que foi interpretado como "S (tatuertunt) T (erminum) P (onere) / (gentes) In (ter) COMO (ocios) I (nter)...L"; "Decidiron fixar a divisoria os dous grupos xentilicios dos Comocios e dos Losocos (?). A cronoloxía sería a 1ª centuria da era. Segundo Rodríguez Colmenero "non parece que se trate dun termo augustal propiamente dito, xa que esá ausente a referencia ao emperador. Son as propias comunidades indíxenas veciñas as que se poñen de acordo para dirimir as disputas territoriais á marxe da autoridade dos mandatarios romanos. O que si intervéñ é a nova lingua e as novas formas xurídicas".

CATEGORÍA:

INCLUIDO NO CATÁLOGO

AMBITO:

LOCAL

NIVEL PROTECCIÓN:

I; I-2

ESTADO CONSERVACIÓN:

POUCO ALTERADO

PROPIETARIO:

PRIVADA

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO ARQUEOLÓXICO

OBSERVACIÓNS:

O xacemento atópase inserido nun contorno de monte baixo inculto a base de toxos, carrasco, xestas e carqueixa.

- Coordenadas xeográficas: 7° 20' 10"; 41° 52' 26"

Bibliografía: Isabel González Vázquez, Nieves Amado Rolán e Cristina Varela Barrios (1991).

ELEMENTOS A PROTEXER

INSCRICIÓN

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

OBRAS PERMITIDAS:

Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira de Política Territorial, Obras Públicas e Transportes

de data **16 DEC. 2003**

O xefe do servizo de Planificación Urbanística:

Consultora Galega s.l.

Pedro Paulo Gómez Rielo

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do Plan Xeral de Ordenación Municipal de VILARDEVÓS, aprobado polo Pleno da Corporación na sesión celebrada o día **31 JUL. 2008**

O/A SECRETARIO/A

F RES
X_016

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:

XACEMENTOS ARQUEOLÓXICOS

TIPOLOXIA:

ASENTAMENTO MODERNO

CLAVE PLANO:

O-2-11

Nº FICHA:

X_017**F 01****PLANO**

DENOMINACIÓN:

Os Paleiros

PARROQUIA:

ARZÁDEGOS

NÚCLEO:

LOCALIZACIÓN:

Arzádegos

ADSCRICIÓN:

Moderna

COORDENADAS:

UTM: 640456; 4634376

CODIGO XACEMENTO:

GA32091013

DESCRIPCIÓN:

Xacemento situado a 850 m. de altura ao que se accede dende o alto da aldea de Arzádegos, seguindo o camiño que leva a Portugal. Moi perto da raia atópase nunha ladeira dun monte os restos de construcións destruídas polos portugueses no ano 1641.

CATEGORIA:

INCLUIDO NO CATÁLOGO

AMBITO:

LOCAL

NIVEL PROTECCIÓN:

II-1; II-2

ESTADO CONSERVACIÓN:

MALO

PROPIETARIO:

PRIVADA

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO ARQUEOLÓXICO

OBSERVACIÓN:

"Havendo os galegos saqueado e queimado os lugares de Travancas, Arguemil e S. Vicente... Luiz Gomes de Figueiredo, que asistía por gobernador en Chaves, marchando en seguida sobre as povoações fronteiriças inimigas, onde fez grandes presas e queimou os lugares de Flor de Rei, Enxames, Terragos (Terroso) e mais seis outros, isto en fines de agosto de 1641..."

"En Arzádegos, povoação galega a confinar com as acima mencionadas, vive ainda a tradição, por nós ouvida, que refere que os sinos da súa igrexa foran levados para Travancas. No termo de Arzádegos ha unhas ruínas, ditas de palheiros, con vestigios ainda de moito evidente de casa. É provavel que sejan as da povoação desse nome".

Nesta zona conhecida coma O Paleiros corre a lenda dunha "praga de formigas" que obrigou a abandonar o antigo asentamento.

O xacemento atópase inserido nun contorno de monte baixo inculco a base de toxos, carrasco, xestas e carqueixa.

- Coordenadas xeográficas: 7° 18' 29"; 41° 50' 53"

Bibliografía: Isabel González Vázquez, Nieves Amado Rolán e Cristina Varela Barrios (1991).

ELEMENTOS A PROTEGER

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

Aprobado e permitido por Orde da Conselleira de Política Territorial e Obras Públicas e Transportes

de data **16 DEC. 2008**

O xefe do servizo de Planificación Urbanística

Consultora Galega s.l.

Pedro Paulo Gómez Rielo

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do Plan Xeral de Ordenación Municipal de VILARDEVÓS, aprobado provisionalmente polo Pleno da Corporación na sesión celebrada o día **31 JUL. 2008**

F RES
X_017